

Komende activiteiten

- Zondag 25 juni 2017. Wandeltocht door Nijmegen-Oost in samenwerking met de Duffelt.
- Zondag 10 september 2017. Open Monumentendag. Thema: Boeren, burgers en buitenlui.

Wandeltocht door Nijmegen-Oost op zondag 25 juni. Start 11.00 uur bij het Hunnerpark voor de kiosk

De jaarlijkse wandel- (of fiets)tocht in samenwerking met de Duffelt is dit jaar in Nijmegen-Oost. Onder leiding van de Nijmegenkenner en –verteller Henk Rullmann lopen we langs verrassende plekken en details waar we normaal niet op letten. De wandeling (gratis) start om 11.00 uur en de plaats van samenkomst is bij het Hunnerpark, voor de kiosk. Een ieder is van harte welkom.

Erfgoedprijzen 2017 uitgereikt

Op 19 april werden tijdens een feestelijke en gevarieerde avond in dorpshuis Kerstendal de tweejaarlijkse Erfgoedprijzen van de Stichting Monument en Landschap Berg en Dal uitgereikt. Bijdragen aan het programma werden geleverd door wethouder Erik Weijers en Wilma en Theo Giesbers uit Groesbeek. De muzikale omlijsting was van Wil en Tonnie Hol uit Millingen. De voorzitter van de jury, Marieke Mastboom, reikte na een korte presentatie van alle genomineerden aan de drie prijswinnaars een kunstwerk uit van de hand van de Nijmeegse fotografe Thea van den Heuvel.

De winnaars van de Erfgoedprijzen 2017 zijn:

Familie Van Eck-Vermeulen (De Klispoel Ubbergen)/nieuwbouw open kapschuur.

Stichting Groesbeek Airborne Vrienden/diverse activiteiten.

Werkgroep Milieubeheer Groesbeek/Project Ketelwald.

De kunstwerken, alsmede het uitgebreide juryrapport en beeldmateriaal van de avond kunt u vinden op: www.monumentenlandschap.nl

Wandeling langs Historische grenspalen

Op 9 april jl. organiseerde onze stichting in samenwerking met de Heemkundekring Berg en Dal en Heemkundekring de Duffelt (Millingen) een bijzondere wandeling.

De wandeling startte bij hotel café De Musschenberg (zie foto boven) in het dorp Beek. Voor W.O. II was dit een Duits etablissement. Na de oorlog werd deze locatie bij Nederland gevoegd als onderdeel van een grenscorrectie. Tot W.O.II was de grens grillig. Bovendien liep de grens mee met de straat. De ene kant van de straat (Rijksstraatweg) was Duits, de andere kant Nederlands. Grenscontrole was dus een lachertje.

De wandeling liep van Beek naar Berg en Dal en eindigde bij Hotel de Holdeurn.

Via het Keteldal wandelde men in groepjes naar de Holdeurn. De Rijksstraatweg is bij de Musschenberg geasfalteerd. Richting het dorp lopende gaat de straat over in klinkers. Hier lag de voormalige grensovergang. Haaks op de straat ligt een paadje. Het Keteldal. Via dit pad liepen we omhoog naar Berg en Dal. Aan de linkerkant van het pad lag Duitsland. Rechts was Nederland. Waar grenspalen stonden, of soms nog staan, waren vaantjes geplaatst om e.e.a. te visualiseren.

Aan het pad midden in het Keteldal staat een houten grenspaal, waarop de tekst: “laat vriendschap helen wat grenzen delen” . Met name op deze plek ontstonden levendige gesprekken rondom het voormalige grenstoerisme dat zich hier afspeelde. Er was veel belangstelling voor de wandeling. Een kleine 100 mensen waren er wel.

De wandeling werd ingeleid met informatie over en afbeeldingen van voormalige pensions. Verder waren er foto's te zien met afbeeldingen van het hekwerk van twee meter hoog van kippengaas dat in 1936 langs de grens werd opgetrokken.

In het laatst van de jaren dertig werd door Duitsland vlak voor de huizen aan de Nederlandse kant, in de Smorenhoeck, een twee meter hoge kippengaasgordijn gezet om de grens te markeren. Door de gemeente Ubbergen werd toen een weg achter de huizen om gelegd.

Een bewoner van de Smorenhoeck (Jan Hendriks) vertelde als ooggetuige over die periode. Daarbij liet hij prachtige beelden zien van Engelse soldaten die in 1945 dit grensgebied innamen.

Het ligt in de bedoeling om genoemde samenwerking in de toekomst voort te zetten. Per slot van rekening behoren genoemde erfgoedverenigingen tot de nieuwe gemeente Berg en Dal. We zijn een plan aan het maken om markante verdwenen grenspalen te herplaatsen.

Ondanks de regen kijken we terug op een geslaagde bijeenkomst.
(Wiel Tonies)

Landschapselementen (deel 3): door Jan van Eck
STILLE GETUIGE bij grenssteen 650v in Millingen

Tussen de Hoefseweg aan de Achterste Hoeven in het Nederlandse Millingen a/d Rijn en de Nierlerstrasse onder Keecken (Dld), ligt een klein verbindingspad. Niet meer dan een karrespoor.

Het is gelegen aan de Duitse zijde van de grens en bestemd voor het plaatselijke landbouwverkeer. Aan Nederlandse zijde is dit pad - ter hoogte van grenssteen 650v - altijd afgesloten geweest met een slagboom, rustend op een handmatig te bedienen ijzeren hefmechanisme. Nederlandse Douane en Duitse Grenzpolizei patrouilleerden hier regelmatig op smokkelaars. Per 1 januari 1994

zijn de Europese binnengrenzen vrijgegeven voor personen, goederen en geldverkeer. Controles werden opgeheven en slagbomen verdwenen.

Zo ook op enig moment de slagboom bij grenssteen 650v. Het mechanisme waarmee - voor landbouwverkeer - de slagboom kon worden opgedraaid is hiervan nog de stille getuige. Menig tegenwoordig passant zal hier argeloos aan voorbijgaan of zich verwonderd afvragen wat dit 'ijzeren ding' geweest kan zijn. De hieronder ingegraven grenssteen 650v (zie foto auteur) echter 'vertelt' dat het hier om de Nederlands-Duitse grens handelt.. De auto op de Hoefseweg op de achtergrond rijdt richting Millingen.

Bij de kaart: *de topografische kaart met de in 1982 ingetekende grensstenen.*(Bron: het Nederlands Kadaster).

OPROEP: Fotografeer je favoriete plek in de gemeente Berg en Dal!

In november 2017 opent **Stichting Monument en Landschap Berg en Dal** het **POP UP MUSEUM** Berg en Dal, een reizende tentoonstelling op 3 locaties: in Ubbergen, Millingen en Groesbeek.

De werken zijn afkomstig uit de kunstcollecties van de vroegere MUG gemeenten. Het gaat hierbij om mooie, interessante en onbekende plekken, gezien door de ogen van meestal lokale kunstenaars.

Zij hebben zich laten inspireren door het eigen karakter van onze dorpen en het dorpse landschap. Van huisje, boompje, beestje tot het werk en de cultuur.

Wij zijn benieuwd wat uw favoriete en inspirerende plekken zijn, als bewoners van onze nieuwe gemeente. Om dit met elkaar te delen verzamelen wij uw bijdragen in een "Fotoalbum" als aanvulling op het werk van de kunstenaars.

Wij roepen u op om voor deze presentatie een foto aan te leveren met een korte toelichting (maximaal 3 regels).

Uw foto kunt u tot 15 juli per e-mail sturen aan:

popupmuseum@monumentenlandschap.nl

Vrienden van Stichting tot Behoud van Monument en Landschap die minimaal € 15,- per jaar doneren ontvangen deze nieuwsbrief.

Bankrekening NL82RABO01051.11.562 t.n.v. Stichting Monument en Landschap, Beek gem. Berg en Dal. Graag met vermelding van uw adres.